

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postai székűld:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 lit
Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "
Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 "	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., havá hirdetések, embezzelési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyenk. . . 6 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 | Nyiltér sora . . . 15

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, havá a lap szerkesztési részét illető közlemények intézendők. Hérmontetlen leveleket csak innert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Az Aradvidéki Tanítóegylet XXIII. közgyűlése.

Arad, szeptember 21.

Megyénk törekvő s elismert készült-ségről tanuskodó tanítói, ezek a közoktatásnak lelkes bajnokai, ismét összesereglettek városunk falai között, hogy az ez előtt 23 évvel zászlójukra irt eme jelígenek: Korral haladva neveljünk. megfelelőleg megbeszéljék, megvitassák azon kérdéseket, melyeknek helyes megoldása által a közoktatásügy fejlődését előmozdítani igyekeznek.

Egészséges, a kor színvonalán álló eszmék tüzetek napirendre, melyek a mellett, hogy egyrészt országos jelentőségűek, másrészt szerves a és célirányos testületi működés fejlesztését is célozzák.

Igy volt ez 23 év óta s így van ma is ezen egyesület belső életében, mely vezérelveinek bőkövetése határozott irányának megtartása miatt hazánk tanító egyesületei között az elsők közé küzdötte magát és ezen pozícióját sikerült mai napig megtartani, jó hírnevét ismertté, tiszteltté tenni.

Hogy eddigi törekvésüket siker koronázta, az leginkább arra vezethető vissza, mivel tagjainak lelkesedése, a munkálkodás terén kifejtett tevékenységök soha sem lohadt a tétlenség alacsony nivójára, mindig felszinen tudták tartani azt a munkakedv és ügyzzeretet ápolása által.

Sőt ha vonatkozni lehet a néha-néha felmerült orientálás hiányára, az is a tulajdonságos munkakedvre, a lázasságig terjedő serénységre vezethető vissza.

Akár megyénk székhelyén: Arad szab. kir. városában, akár vidékének jelentősebb helyein ültek tanácsot, a kö-

zönség által lelkes ovációban részesültek. Pécska, Szt.-Anna, Borssebes, Gyorok stb. községek lakosai valódi ünnepnapnak tekintették azon napokat, melyeket az Aradvidéki Tanítóegylet ott tartott közgyűlésére fordított. A műveltebb és egyszerűbb község épen úgy, mint a községek előljárósága meleg érdeklődést tanusított hazánk jövő reményeinek oktatói által bemutatott munkálkodás iránt. Seregesen tömültek a tanácsterembe, meghallgatván az épületes s művelő hatású tárgyalást, eszmecserét.

Miként a multban, úgy a mai diszgyűléssel kezdődő XXIII. közgyűlés is azok közé sorolható, mely néptanítóink hivatásszeretete, odaadó munkássága s kötelességtudása mellett bizonyít, s őket ez méltóvá teszi a közönség s a nemzet becsülésére, bizalmára.

Közéletünk egyik kimagasló alakját, városunk közoktatásügyének lelkes bajnokát, kipróbált tanügybarátot emelte a tanítói közbizalom a diszelnöki székbe, a mi szintén csak a mellett tanuskodik, hogy derék, munkaedzett tanítóink éleslátása s helyes ítélő tehetsége mily harmonikus összhangzásba tudják hozni a szakvéleményt az érdem méltatásával.

Es ez igen jól van így; mert kulturális célú egyesületeink közül leginkább a tanítóegyletnek keretébe illik az, hogy a közönség érdeklődésének fokozása által — mindinkább bevonassék annak közérdekű működési körébe, hogy tapasztalatilag legyen meggyőződve azon testületnek műveltsége, képessége s munkatere iránt, melyre az ő legdrágább kincsének, az ő saját vérenek nevelés-oktatása van bízva.

Ne bocsátkozzunk azonban akadémikus fejtegetésekbe e napon, mely tanítóinknak, nem, a munkának ünnepe, azon munkának, melyre szívből kívánunk áldást az ég urától. Koronázza siker s az abból fakadó elismerés tanítóink buzgó fáradozását! Legyenek üdvözölve általunk s a jól végzett munka után édes megelégedéssel térjenek vissza a rövid időre elhagyott családi kedves otthonba, a hol maradjon velök mindvégig a béke és szeretet áldása!

A mily jóleső örömmel adtunk kifejezést nézetünk és véleményünknek a jelen sorokban, ugyanazon készséggel ajánljuk az érdekesnél érdekesebb témák tárgyalásával foglalkozó tanítóegyleti közgyűlést Arad város művelt közönségének figyelmébe, mely élvezetet és hasznos szórakozást találhat ott, a hol nem a magas tudományok és szürke elméletek férfiai, hanem a még gyermekeinek nevelői, oktatói folytatnak eszmecserét közhasznú tárgyak és ismeretek felett.

R . . . sz.

Belföld.

A közös budget

Az 1893. évi közös budgetet, mint a N. Fr. Presse jelenti, Bécsben vasárnap végképen megállapította a közös miniszteri értekezlet. A már tavasszal elkészített előirányzatot lényeges változásokat tettek. A hadügyi költségvetés többlete 5 milliott tesz ki. Kisebb változásokat a vártanácskozásnál csak a tengerészeti budgeten tettek. Egészen véve a hadügyi kormányzat tartózkodott attól hogy az 1892 évi előirányzatnál nagyobb követelésekkel álljon elő úgy látszik, hogy a két évi szolgálat kérdésének Németországban való fejlődését akarja bevégni, mielőtt ugyanebben az irányban nagyobb reformokhoz fogna,

TÁRCZA

— Szeptember 22. —

Hulló levelek.

Jártál-e már zöld erdőben,
Mikor hull a fa levele,
Álmadozón, lassan-lassan
Itt is, ott is hull lefele.

A gyönyörű pázsit díszét,
Tarka-barka száz virágát
Eltemeti lassan-lassan . . .
S az őszi köd lomhán száll át.

Lelkemből is így hullongnak
Itt ezek a hervadt sorok,
Álmadozón, lassan-lassan . . .
Míg a szívem belezokog.

Pekry Károly.

A házasság.

Az igaz, hogy nem venném el a világ legszebb leányát szép hozomány nélkül, de az is igaz, hogy a világ legszebb hozományát se

venném el szép leány nélkül. A csunya asszony, bármilyen gazdag is, soha sem jó üzlet: azonfelül, hogy rossz világításba helyezi a házat arra kényszeríti a férjet, hogy költséges kedveseket tartson, annál költségesebbeket, mert a férj kénytelen a viszonyt titkolni.

Hidd el nekem, hogy a házasság a legalacsonyabb emberi intézmény, ha nem egyéb mint két vagyon egyesülése.

Epen ezért kell nőülnöd, mert szegény vagy. A szerelem az egyetlen dolog, melyet nem lehet megvásárolni. Akár palotában, akár kunyhóba mindent betölt, mindenütt helyettesíti a butort.

A fiatal gazdag leányok . . . brrr! Ruhájuk suhogása hasonló a bankjegy ropogásához és szép szemükből csupán egy dolgot olvasok ki: A törvény megbünteti a hamisítót.

Az az ember, kinek tisztességes lánya és tisztességtelen vagyona van, azt a benyomást teszi rám, mintha az egyik keze tiszta, a másik pedig piszkos lenne. A neje kénytelen mind a kettőt elfogadni.

Francoziaországban csupán egy gentleman van: a pénz! Csupán egy hatalmas ember: a pénz! Csupán egy tisztességes ember: a pénz!

Pálya-választás.

Megvallom, mindez ideig csak örömeit élveztem, ama szerföllött poétikus állapotnak, mely a gyermeket, mint eleven üdvösséget fogja fel s ennek megfelelő ájtatos kultusszal bálványozza.

Ugy van, amaz első, megszentelt pillanattól fogva, mióta atyának éreztem magam, valamelyes földöntuli gyönyörök szakadtlan láncolatából állott életem.

Határozottan szerencsém volt ezzel a gyerekekkel. Az én aranyos Marczi fiamat nem molentálta se a bárányhimlő, se szamárköhögés, se semmi névben nevezendő kellemetlen gyermek-betegség.

Az ur nevében nőtt, izmosodott, akár egy fiatal tölgy s mint erőszakos verekedő, csakhamar irigylésre méltó hírnévre tett szert a gyermekjátászóhely összes 2 és 5 éves gavallérai s hölgyvilága előtt.

Arad új barakja.

Arad szab. kir. város köztörvényhatósági bizottságát ma délután 4 órára rendkívüli közgyűlésre hívta össze a vármegye főispánja, mely közgyűlésnek egyedüli tárgya a tanács azon javaslata, melyet egy aczéllemez barak beszerzése érdekében tett meg.

Olvasóközönségünk kellő tájékoztatása céljából a következőkben ismertetjük a tanács javaslátát.

A tanács megbizta S a r l o t Domokos főkapitányt és P o s g a y Lajos dr. tiszti főorvost, hogy a fenyegető kolera veszély folytán szükségkorházról gondoskodják. Mint-hogy a város területén és annak közelében alkalmas helyiséget bérlésre nem találtak, egy aczél lemez barak beszerzését javasolták a tanácsnak s a tanács javaslatukat magáévá tette.

P a c z i o h Alfréd drezdai cég ajánlott egy aczéllemez barakot, mely 23-3 méter hosszú 6 méter széles és 4-5 méter magas. El lehet benne helyezni 32 ágyat. A betegszobán kívül egy ápolószoba, két előszoba és két klosett lesz a barakban, mely teljesen tűzbiztos.

A barak nyáron hűvös, télen pedig könnyen fűlhető. Ara a drezdai vasúti állomásra szállítva 7500 márka, ami 4500 o. é. frtnak felel meg.

A tanács ez összeget a járványkórház alapból kéri kiutalni. Az alap mai állása körülbelül 14,000 frt, mely a kiadást megbirja. A tanács javaslata oda is kiterjed, hogy a vám elengedéséért a pénzügyminiszteriumhoz a szállítási díj mérsékléséért pedig a kereskedelmi miniszteriumhoz a város feliratot intézzen.

A tanács javaslatát eltekintve a kolera veszélytől, még azzal is indokolja, hogy a városunk közegészségügyét gyakran veszélyezteteti egyéb járvány, amely ha nagyobb mérvet találna ölteni, legalább annyival meg lesz könnyítve az ellene való védekezés, hogy a járványos betegek elhelyezésére szükséges férőhely rendelkezésére fog állani.

Vásáraink.

Kétségtelen, hogy a közgazdasági élet már fejlettségi fokában a vásárok nálunk is igen sokat veszítettek régi jelentőségükből.

Ma már minden nagyobb községben számos iparos és kereskedő van, kik ipari czikkeket és nyersterményeket raktáron tartanak; a köztük kifejlődött verseny megakadályozza azt, hogy a vásárlókat tulfizetessék.

A napi és vásári árak, különösen iparcikkeknél, alig különböznek s mindenesetre csak annyiban, a mennyiben az iparos és kereskedő nagyobb tömegű, de egyszersmind gyarobb mennyiségű áru előadásánál könnyen tehet engedményeket.

Ha már most fölszámítjuk a szükségleteinek vásáron beszerzéséhez szokott nép idő- és költségvesztességét: a vásáron való beszerzés inkább régi időkben fenmaradt rossz szokás-

nak, mint takarékos eljárásnak kell tartanunk.

Némileg másként áll a dolog a nyerstermények és haszonállatokra nézve. Itt ugyanis megvan az az előnye mind a vevő, mind az eladónak, hogy közvetlenül érintkeznek, mellőzi a nyerstermények értékéhez mért drágább közvetítést s ez utóbbi az áralakításnál mint tényező nem szerepel.

Ez a körülmény azonban kedvező hatásának legnagyobb részét elvesztette az által, hogy a vásártartók vásári helypénztarifáikat a lehetőségig fölszigázták, annyira, hogy a helypénz mint számot tevő tényező kezdett szerepelni a vásári áralakulásban.

A helypénzszedés bizonyos mérvig teljesen jogosult. A vásártartó községnek vásártartókat vásárrendészeti intézményeket kell fenntartani. A helypénzszedés tehát, a míg csupán ezen költségek fedezésére szolgál a vásártartó, de a vásáros közönség szempontjából is jogosult, mert az ebből fenntartott intézményeket a közönség élvezi.

De teljesen jogtalan a helypénzeknek oly fölszigázása, hogy ez vásártartó községnek más célokra is jövedelemforrást képezze. Mert nincs annak értelme, hogy a község kulturális szükségleteit, melyeket csak az illető község lakói élveznek, a községekről bejövő vásáros publikum, habár csak részben, is fedezze.

A helypénzek fölszigázása ellen szól az is, hogy az így kirótt illetéket a termelő fizeti. Mert a nyers termények ára első sorban nem a helyi piacon, hanem Budapesten alakul. A távolság követelte s már szokászerűleg megállapított árlevonáson túl a helypénz is a termelő rovására esik a legtöbbször.

Elhunyt kereskedelmi miniszterünk tehát egész gazdasági életünkre nézve fontos munkát indított meg akkor, midőn felülvizsgálat alá vette a vásártarifákat és vásárjogosultságokat. Az előbbieket a kellő mérvre leszállította, az utóbbiakat eredeti terjedelmükre szorította.

A kezdeményes most jutott végkifejtésre, azon rendelettel, melyet a vásártartás és engedélyezés tárgyában L u k á c s Béla keresk. miniszter bocsátott ki.

E rendelettel lett közzétéve a hiteles névjegyzék, mely magában véve is nagy szolgálatot fog tenni egész, de különösen gazdaközönségünknek.

Kimondja továbbá a rendelet, hogy vásárokat csak a jegyzékben foglalt határidőkben lehet tartani.

Megállapítja az új vásárok engedélyezésének feltételeit és módjait, melyek szerint új vásárjogot csak községek fognak nyerni s csak akkor, ha ezt a forgalom igényei megkövetelik.

Végül ki kell még emelnünk, hogy állatvásárok tartása csak az esetben lesz engedélyezve, ha a kérelmező községnek minden tekintetben megfelelő állatvásár-tere van.

A vásárugy megkezdett szabályozása mindenesetre megakadályozta azt, hogy a vásárok eredeti hivatásuktól elvonva, a községeknek és helypénz-bérlőknek jogtalan jövedelemforrást képezik.

Külföld.

A Vatikán köréből.

A Pol. Corr. vatikáni jelentése szerint a legközelebbi konzisztoriumot nem tartják meg december hó előtt, mert a véleménykülönbségek a Vatikán és néhány állam között egyes püspöki székek betöltésére nézve még távol vannak a békés kiegyenlítéstől. Biztosra veszik, hogy az elhunyt H o w a r d bibornok helyébe W a u g h a n westminsteri érsek lesz bibornokká.

Német-orosz lapháború

A Kreuz-Zeitung ujság a Novoje Vremjének egy rendkívül heves németellenes cikkére figyelmeztet s azt hiszi, hogy az orosz félhivatalosnak ez a gyűlöletes hangja összefügg azzal, hogy S i s k i n átvette a külügyek vezetését. Siskin nyilván a világnak tudtára akarja adni, hogy új, erélyes szellem ragadta meg a gyeplőt. A Nov. Vr. cikke panaszkodik az állítólagos gyalázások és provokációnak miatt, melyektől a német sajtó hemzseg s aztán ezeket mondja: „Csekélységekben gyakran komoly események fejlődnek s oly csekélységek, melyek oroszellenes jelleggel viselnek magukon, napokint ismétlődnek Berlinben, a hol elfelejtik, hogy Oroszországnak nincs szüksége Németországra, míg a Hohenzollernek nem mondhatják ugyanezt.”

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 767.0 mm., délután 2 órakor 766.6 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 17.1, délután 2 órakor C° + 25.5. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 2, délután 2 órakor DN. 2. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 mm.

Felhívás előfizetésre.

Az idei utolsó évnegyed alkalmából ismét felhívjuk t. közönségünk figyelmét az előfizetések megújítására.

Törekvéseinknek eddig tapasztalt méltatása buzdítás nekünk a jövőre s igyekeznünk minél inkább alkalmazkodni a hírlapolvasó közönség igényeihez. Ez okból kerülnék a közélet eseményeiről közölt tudósításokban az egyoldalúságot és részreahajlást, hanem megirunk minden közérdekű dolgot lehető hűséggel és részletességgel, hogy közönségünk minden irányban, az igazság elferditése nélkül, legyen lapunkból tájékoztatva.

Programmunk a régi marad. Az „A r a d i K ö z l ö n y” ezentúl sem lesz hive a botrányvadászó, erőszakolt szenzációnak, a családok és egyesek magánügyei irányában gyakran tanusítani szokott kiméletlenségnek, hanem marad az olvasó jó barátja, panaszainak, érdekeinek szives közvetítője minden irányban, napi és politikai élet hű tükré és tájékoztatója.

Vezércikkeinkben foglalkozunk politikai kérdésekkel, a mint azt a nevezetesebb ese-

Oh azok a gladiatorok kék foltok, harcias karmolások a Marci patyolatbőrén, mindmennyi diadalmas mérközés bizonyítékai, mennyi könyvet csaltak a gyöngéd szívű mama szemébe s hányszor dobogtaták meg jogos büszkeséggel atyai szivemet.

Ember lesz belőled fiam, bizok hozzád keményen, mert magam látom, nem tartozol ama Schlesingerek közé, kiket külön megbiztatni kell, hogy ne hagyják magukat.

Amde mióta Marczika betöltte életének negyedik évét, sajátos változáson ment át egész fiatal kedélyvilágá.

Minden különös ok nélkül gyakran el-el boreng a kuczkóban az én fiatal óriásom.

Semmi hajlandóságot sem mutat arra, hogy az apjuk térdén, avagy hátán lovagoljon, mely keserves sport egyébként kedvenc szórakozásai közé tartozott.

Felhagyott azon, valaha igen gyakori testgyakorlással, melynek főkunsztját az képezte, hogy kis hugocskája bölcsőjét minden eleven tartalmastul felfordította.

Anyja azon nézetben volt, hogy beteg,

mert mióta a fogzást kiállotta, ily mérvű és tartamu komolyságban nem leledzett.

A doktor alaptalannak jelentett ki minden a család diszónék testi egészségére vonatkozó aggodalmát.

Némi tapasztalataim lévén a modern gyermekerkölcsök terén, azon gyanu villant meg agyamban, hátha — s z e r e l m e s a Marci?

Ez irányban tett puhatolozásaim meggyőztek arról, hogy négy esztendő fiam, dacára éveinek, még mindig az első ártatlan korban vagyok, mikor a termés koronája szuverén megvetésével sújtja az egész női nemet.

A dolog kezdett komolyan aggasztani de miután a melankóliának semmi sáppatag, angol kóros szimptomája nem mutatkozott, fiam pozegás, putók orozáin, nem nagyon törtem magam a borus időjárás valódi okának kitudásában.

A napokban szokott ebédutáni sziesztámat végeztem.

Egyszerre valami halk, csoszogó nesz verte el szemeimről a könnyű, futós álmat.

Félig fölnyitottam a pilláimat, hogy én

lássak, de ő ne vehesse észre, ébren vagyok-e s aztán modern naturalista regényírók szokása szerint elkezdtem obszerválni.

Ugy van, senki más, mint Márton gazda az ismert országháborító.

Mindenekelőtt gondosan kikotorta piskos, kövér ujjacskaival a fekete-kávés csésze fenekén maradt cukorállományt, aztán megpróbált néhányat szippantani a fájdalom, teljesen kiégett csibukból, mely az ottomán végéhez volt támasztva, odatelepedett lábam felől a szőnyegre s kedélyes ravaszsgal elkezdte csiklandozni a talpamat.

Pár másodpercnél tovább nem bírtam nevetés nélkül kiállani ezt a kínai torturát s hirtelen elrántottam kezeügyéből a lábamat.

Ez a nem várt ellentállás úgy látszik, némiképp kihozta a sodróból a kis lurkót.

Rám meresztette nagy, buzavirágszin szemét s miután meggyőződött róla, hogy én is ébren vagyok, az az elhatározás érlelődött meg agyában, hogy szóba ereszkedik velem.

— No, mi az kis fiam?

mények magukkal hozzák, felöleljük a társadalmat és közgazdaságot, de leginkább Arad megye és Arad város aktuális ügyeit, annak a fejlődés, előbbremenetel érdekében szükséges mozzanatait stb.

Tárczáink eredetiségét és változatosságát majd minden nap van alkalmunk bizonyítani a közönség előtt. Vidéki tudósításaink száma folyton szaporodik, h ir ro va tu n k a l e g g a z d a g a b b. Kiváló gondot fordítunk közgazdasági rovatunkon, melyben mindig közlünk eredeti táviratokat a budapesti tőzsde az napi árfolyamairól.

Távirati rovatunk, mint olvasóink számtalanszor meggyőződhetek róla, az összes helyilapokéin áltartalmasabb, gazdagabb. Ilyen marad ezutánra is. A főrendi- és képviselőház minden üléséről részletes tudósítást hozunk budapesti levelezőnk tollából.

Kérjük az előfizetések szíves megújítását.

Az „Aradi Közlöny“ előfizetési árai:

Helyben		Vidéken	
házhoz hordva:		szétküldve:	
Egész évre 12 frt — kr.	Fél évre 6 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Egy óra 1 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.	Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KOZLONY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyazinté ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy héttig, ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

Szeptember 22.

Változó felhőzet.
Északon csapadék.
Meleg.

H I R E K.

Szeptember 22. Csütörtök. Róm. kath. naptár: VIII. Tamás. — Protestáns naptár: Móricz. — Görög-keleti naptár (szeptember 10.): Menod és társai. — A nap két 5 óra 48 perczkor, nyugaszik 5 óra 58 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola. földszint.

Szeptember 25. Desselffy megyés püspök Aradon bérnált.

Szeptember 26. Katonai lóvásár Aradon.

Szeptember 27. Barabás-Baráth sajtópör tárgyalása.

Ősz van.

A nyár napfényes világa utolsót lobban. A forróság szűnik. Kialszik a kánikula forrása. Itt az ősz.

Az éjjel érkezett meg teljes kíséretével.

— Apuskám, mondd csak, jó dolga van a kocsisnak?

— Attól függ, kinek a kicsisa.

— Hát melyik kicsisnek van legjobb dolga?

— En azt hiszem fiam, a barátokénak.

Márton gazda mélyen elgondolkozott.

— Mondd csak apuskám, mért szereti Te-cza (a pesztra.) a tűzoltókat.

Erre a fogas kérdésre válasz helyett kénytelen voltam a bajuszomat pödörgetni. Szerencsémre, a kis gézengúz villámgyors észjárása ekkor már egész más irányba szárnyalt.

Főlkelt az ottomán mellől s kövér kacsóit hátán összefogva föl s alá kedett a szobámban járkálni, mint ahogy olykor gondterhes órákban tölem látta.

Végre megállapodott előttem s hoszsan a szemembe nézve, a szilárd, megmásíthatatlan elhatározás siri komolyságával mondá:

— Apuskám, én kutyá akarok lenni.

Szegény jó gyermekem, hát innen ered a te melankholiád. Persze, persze, nem csekély gondot ad egy ilyen apró embernek a pályaválasztás.

Csillagok fánya-fénye mellett tűzte el a nyarat, mely még mindig uralkodni vágyik.

Heves volt-e harc. Lenge szellők űtköztek meg a tikkasztó meleg kifáradt harczoival.

Az ősz nyert. És ma este már übercziherekben mennek haza az Andrassy-utról. Akik pedig v é l e t l e n ű l é j f é l t á n r a m a r a d n a k a h a z a m e n é s b e n : m é g a f e l s ó k a b á t j a i k g a l l é r j á t i s ö s s z e f o g j á k .

Hiába, nem lehet tagadni, az ősz itt van.

A fényes napnak és a sötét éjnek ez a látzólagos kiegyenlítődése, ez a béke, csak színleges ugyan. Mert a nyár, bizonynyal meg fogja még próbálni, hogy visszanyerje uralmát az ő helyéből kiszorító ősz fölött.

De hanyatló ereje egyre gyengül s az ősz mihamar végkép elfoglalja uralmát.

Az enyészet ideje itt van. Hűvös lehellete megcsap.

Ősz van.

— Személyi hr. Dittrich Henrik dr., a pribkai állami bányatelep főtechnikusa Aradon tartózkodik.

— Károlyi Tibor gróf-asszony az aradi muzeumban. Nagy vendége volt tegnap az aradi szabadságharcsi emléktárgyak muzeumának:

Károlyi Tiborné szül. Degenfeld Ilona grófasszony. A grófasszony két fiával Gyula és Antal grófokkal a délutáni rendes budapesti személyvonattal négy órakor érkezett Aradra. Kíséretében voltak Boisseau francia társalkodónő, Olga y Bortalan dr tanár nevelő. A perronon a szabadságharosi ereklyemuseum nevében a következő bizottsági tagok fogadták a vendéget: Varjassy Arpád elnök, Varjassy József, Jánosy Demjén dr, Lukácsy Miklós, Kristóry János, ifju Buja Sándor, Fényes Dezső, Dömötör László és Boros Vida. A fogadtatás rövid volt és csupán a bemutatásra szorított. A társaságot fogatok röpitették a szín- és bérház elé, hol a szabadságharcsi ereklyemuseuma van. Zemplényi Sándor a felvezető lépcsőket délszaki növényekkel és szőnyegekkel díszítette föl. A vendéget Fábian László főispán és Salacz Gyula polgármester fogadták. A kalauzólást Varjassy Arpád elnök teljesítette, kinek valóban könnyű szerepe volt: mert a grófasszony feltűnő tájékozottságot tanúsított és apróra tudta egy-egy tárgynak történeti jelentőségét. Meglepte a grófnőt az az aggodalmas figyelem, melylyel a muzeumi tárgyak eredetisége és hitelessége kimutatva van. A muzeum annyira megnyerte a vendégek tetszését, hogy a rendelkezésre álló időt egészen annak szentelték s innét egyenesen vasutra hajtottak. Az omnibusz vonattal visszautaztak Mácsára. A grófnő nevét elsőül írta be a muzeum vendégkönyvébe.

— Bosznia kormányzója Aradon. Előkelő neves vendége van városunknak. Appell báró boszniai kormányzó tegnap Aradra érkezett rokonának, Kabdebo ezredesnek látogatására, kinél pár napot szándékozik tölteni. Appell báró már tegnap megtekintette a város egyes részeit s azokról nagy dicsérettel beszélt.

— Kérelem Arad város közönségéhez. Méltóságos Desselffy Sándor ur megyés püspökünk a bérnálás szentségének kiosztása végett f. hó 24-én délután 4 órakor a Temesvár felől jövő vonattal városunkba fog érkezni s a vasuti indóháztól a fogadó bizottság kíséretében a fő-ut és Andrassy-téren keresztülvonulva a minorita atyák templomába fog menni. Hogy fogadtatása méltó legyen Arad városához s hogy szeretett püspökünk iránti tiszteletünk és ragaszkodásunknak megtisztelő látogatása alkalmából kifejezést adjunk, azon kérelemmel fordulok Arad város tisztelt közönségéhez, hogy fent jelzett időben házaikat és házaik ablakait lehetőleg feldiszítseni s méltóságos vendégünk itt tartózkodása alatt feldi-

szítve tartani sziveskedjék. Tisztelettel S a r l o t Domokos, főkapitány.

— Aradváros díszebédje. A körünkbe érkező Desselffy Sándor csanádi püspök tiszteletére — mint irtuk — Aradváros közönsége hétfőn déli 2-órákor díszebédet ad. A bankett-rendező bizottság tegnap délutáni ülésén elhatározta, hogy a püspököt a díszebédre különpótsággal fogja meghívni. A banketten egyik jeles aradi cigányzenekar fog játszani. Egy teríték ára a banketten 5 frt. lesz.

— Csáky miniszter az aradi tanítókhöz Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter megleghangu leiratot intézett Máday Mátyáshoz, az Aradvidéki Tanító-egylethez, melyben különösen azért, hogy a falusi tornahegyek létesítése és tanítása iránt az egylet oly érdeklődést tanúsított elismerését kifejezte. Együttal ugyanezen leiratban a tornatanításra vonatkozólag nagyérdékű nézeteket mond, melyeket bizonynyal nagy lelkesedéssel fognak ma a tanítók meghallgatni tanácskozásaik során.

— Rendkívüli városi közgyűlés. Aradváros. köztörvényhatósági bizottsága Fábian László főispán elnöklete alatt ma csütörtökön délután 5-órákor barak-korház beszerzése tárgyában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a bizottság tagjait ismételtén figyelmeztetjük.

— Október 6. Az október hatodiki gyászünnepély rendezésével megbízottak Lukácsy Miklós, Sallay Béla elnökök és Kovács Vincze titkár alább teszik közzé a meghívót, melyet a „Kegelet-bizottság“ leendő tagjaihoz intéznek. A rendező-bizottság szombaton délután 5 órakor tart ülést.

A meghívó a következő:

Tisztelt polgártárs!

Tisztelettel értesítjük, hogy az aradi „Kölcsey-Egyesület“ kegelet-bizottságának tagjaul megválasztott.

Ezen bizottság f. évi 1892. szept. hó 23 án (pénteken) d. u. 5 órakor az aradi kereskedelmi- és iparkamara helyiségében ülést tart, melyre tisztelettel meghívjuk.

Aradon, 1892. szept. hó 22-én.

A „Kölcsey-Egyesület“ választmányának megbízásából:

Lukácsy Miklós, Sallay Béla dr,
Kovács Vincze.

Az ülés tárgyai:

1. A kegelet-bizottság megalakulása.
2. Az okt. 6-án tartandó ünnepély rendezésének megállapítása.

— Szent-Gellert ünnepe. Az első csanádi püspöknek, Szent-Gellért vértanunak emlékére a temesvári székesegyházban szombaton ünnepi mise lesz. A misét Németh József püspök mondja és a mise után Ivánkovich János szegedi apát-plébános magyar egyházi beszédet fog tartani. Ugyanezen a napon a káptalani papság Desselffy Sándor püspöknel tisztelegni fog és szerencsekívánatait fogja tolmácsolni, mivel ez a nap püspöki széke elfoglalásának évforduló napja.

— Szomorú szüret. Vége van a régi jó idők cigányzenés, vidám dáridós szüretjeinek. Az aradi hegyalján már befejezték az idei szomorú szüretet. A mi kevés termést remélt is a filloxera peronospora pusztításai után a gazdaközönség, annak 70 százalékat elverte az e hó 6-iki nagy jégvihár. A vihar sajtolta szőlőszemekre milliárd rovar gyűlt s megsebezte az épen hagyott fürtöket. A melyik szőlősgazdának 12—13 hektoliter mustja termett, még meg lehet a silány eredménnyel elégedve. Egy-egy hegyközség határában alig tehető az összes termés mennyisége 100 hektoliterre, ott a hol régen 1500—1800 hektó volt a rendes termés mennyisége. Az új must minősége is rossz, mert éretlen szőlőt kellett leszüretelni; a must ozukortartalma 8—14 fok között ingadozik. Ara nincs. A kereskedők 6—8 frtért veszik, ha szépen megkéri őket a gazda, mert ők maguk még vételi ajánlatot sem tesznek. Bizony szomorú szüret!

— Iskolaszéki ülés. Aradváros iskolaszéke a jövő kedden délután 4 órakor ül össze. Az ülés a szokástól eltérőleg azért lesz két nappal előbb, mert az iskolaszék elnöke szerdán és csütörtökön hivatalos ügyben távol lesz Aradtól.

— Tanítók barátaihoz intéz kérelmet a városunk falai között ülésező tanítóság. Nevezetesen arra kéri a tanúgy barátait, hogy a mai, a városháza dísztermében lefolyandó ülésekre a tanúgybarátok néhány percet áldozzanak és emeljék becsét jelenlétükkel a tanácskozásoknak.

— Tanítók Veni sanktája. Ma reggel háromnegyed nyolcz órakor a tanítók a minoriták templomában misét hallgatnak. A Veni sanktón a tanítóképzedei ifjuság fog énekelni és Brusch Alajos orgonál.

— Zsidók ujéve. Izraelita polgártársaink ma ünneplik új év napját, mely az ő számításuk szerint az 5653 ik. Már tegnap városzerte folytak a gratulációk, jó kívánatok. Az este könyörgés volt az imaházban, ma délelőtt pedig fényes, zenés istentisztelet lesz, melyen Rosenbergszándor dr. főrabbi mond alkalmi szónoklatot. Boldog új évet kívánunk mi is zsidó polgártársainknak!

— Az önkénytesek vizsgálja tegnap véget ért. Amint értesülünk, az eredmény meglehetősen jó. Önkénytesek közül sokan fogják az arany bojtot megkapni, de csak decemberben. Hogy kiknek és hánynak sikerült az arany bojtérti küzdelem, azt péntek délelőtt 11 órakor fogják megtudni, mert akkor hirdetik ki az eredményt.

— Halálos baleset. Világosan Szimánton György ottani lakos Junon nevű két éves fia a ház udvarán lévő vízzel telt kádba játék közben beleesett s mire észrevették, megfulladt. Hogy a szülőket mennyiben terheli a gondatlanság vádjá, azt a világsi bíróság fogja kideríteni.

— Az aradi Tököl-ünnepély. Hazafias szerb körökből a következő sorokat kaptuk: A magyar társadalom óhajtja kimutatni, hogy igaz kegyelettel van azon más nemzetiségű és más vallásu nagy férfiak iránt, akik saját nemzetük iránti forró és áldozatkész szeretetük mellett a magyar királynak hű jobbagyái és a magyar nemzetnek és hazának hű és őszinte fiai voltak. Azért épen most midőn a magyar nemzet mint a más nemzetiségek elnyomóit törekszik feltüntetni némely zavaros indulatu egyén, kötelességének ismeri és méltányosnak tartja, hogy a nagy elhunyt szerb Tököl Sebő október 3-ik emlék ünnepélyén megjelenésével tudtára adja a világnak, hogy bármely vesztésben is világító példának tartja és tiszteli a hazájához, királyához igazán hű férfit s mint testvért tekintti azt.

— Hamburgi Aradon. Egy hamburgi utazó érkezett az aradi fehér Kereszt szállodába. Bartl Arthurnak hívják. Ebben a kolerásvilágban persze egy kis konsternációt okozott a hamburgi megjelenése, de már a bejelentési lapon konstataáltak, hogy az illető hat hét óta Magyarországon van, tehát jelenleg bacziillustmentes.

— Két testvér balesete. Nyári Ferencz majláthfalvi lakos házat csakugyan nem kíméli a balsors. F. hó 17-én — írja levelezőnk — Nyári F. 10 éves fia Imre kukoriczát hányva le a kocsiról, leesett a kerekek közé miközben a lovak megindultak, s a kerek kerekszűl menta szerencsétlen gyermek jobblábszárán s azt eltörte. Alig hogy a szerencsétlent az orvos gyógykezelés alá veszi leesik az apa István nevű két éves fia a kocsiról a lovak lábai közé hol oly erős rugást kapott gyenge kis fejére, hogy orra és jobb arczhusa teljesen levált. Szintén orvosi gyógykezelés alá vétetett de hogy sikerül-e az összevont arczu gyermeket az élettel megtartani, bizonytalan.

— Tűzhalál. Nagyváradon a Schwarcz-féle hamuzsír-gyárban ma — mint lapunknak írják — borzalmas módon vetett véget az életének egy Besznák nevű favágó; bele bujt az izzó kemenczébe és úgy halt meg iszonyu kínok közt. Mire társai kihúzták, egészen meg volt sülve.

— Katonazene. Wittmann Károly jónévű vendéglojében ma este a háziezred zenekara Hulka Ede karmester vezetése alatt hangversenyez.

— Körözött nyomdász segéd. Kohon Vilmos hirhadt szocialista igazgató megngrott a reá mért 2 hónapi államfogház büntetése elől. A derék legényt most országszerte körözik.

— Útczai botrány. Izsó György napszamos tegnap este 10 órakor részeg fővel belekötött szintén részeg élete párjába s botrányos jelenetet rögtönzött a városháza környékén. Rettenes ordítózására a rendőrség közbe lépett s nagy nehezen 8 rendőr a levegőben vitte a torony alá, ahol majd kijózanítják.

— Öngyilkossági kísérlet a börtönben. Fried Henrik többrendbeli lopásért és súlyos testi sértésért elítélt fogoly az aradi törvényszéki fogházban tegnap este hasát felmetsette. Allapota reménytelen, be szállították a rabkórházba.

— Jó fogás. Deák Petru hirhadt lóköttő és tolvaj már huzamosabb idő óta veszélyeztette megyénkben a közbiztonságot. A jó madarat tegnap kerítette hurokra az aradi csendőrség a város határában, hol nagyobb manőverekre készült. A veszedelmes cigányt átadták a kir. ügyésznek.

— Vét a tizparancsolat ellen. Egy szegény öreg ember állított be tegnap a rendőrséghez és könyező szeméit törölgette legy tarka zsebkendővel. Mikor a panaszát kérdezték, nem felelt mindjárt, csuklott egy párszor, mintha a szive vérzenek amiatt, amit elmondani akar. A fiát akarja bevádolni; a fiát, akit mégis szeret, de kénytelen szegyenbe tenni.

— Berki Jánosnak hívják az istenről megfeledkezett gyereket. Tessék megdorgálni, tessék megbüntetni.

— De hát mit cselekedett?

— Vétett a tizparancsolat ellen.

— Melyik parancsolatot hágtá át? — kérdezte a kapitány.

— Csókolom a kezét — üt, ver, még az életmet is veszélyezteteti...

A kapitány rendőrt küld a bűnös fia után, mire az öreg megint pityergésre fogja a dolgot és azt mondjá kérő hangon:

— Mégse tessék megbüntetni, csak megdorgálni...

— Új gyermekzenekar. Franyek Emanuel karmester a tavasszal Paulison megtelepedve gyermekzenekart szervezett, melylyel aránylag rövid idő alatt oly szép eredményt ért el, hogy vasárnap már megtartotta első nyilvános hangversenyét a paulisi nagyvendéglő udvarán. A zenekart az aradi hadastyán-egylet már szerződött a kivonulásaihoz s az egylet október 6-iki kivonulásán a zenekar Aradon játszani fog.

— Országos és hetivásárok Aradmegyében. (Folytatás a legújabb miniszteri rendeletből.) Nagyhalmagy. 6-naptár szerint nagy bojt első hetében virágvasárnap előtti héten Péter és Pál hetében; kisasszony és Borbála napokat magában foglaló heteken mindig szombaton. Szombaton hetivásár. — Nagy-Zerindjan. 14., szept. 1., ünnep esetén a vásár a következő napon tartatik. Csütörtökön hetivásár. — Ópaulis, hétfőn hetivásár. — Ópécska (Román), a február 2-át és jul. 24-ét megelőző szombat, vasárnap és hétfőn. Hétfőn hetivásár. — Ottlaka. Szombaton hetivásár. — Pankota (Ó- és Új-), máj. 3., aug. 1., okt. 15., a mennyiben e határnapok vasárnapra nem esnek, a vásár az előző vasárnapon tartatik. Ha a május 3-iki vásár a világosvári vásárral összeesnek, a pankotai egy héttel később tartatik. Szombaton hetivásár. — Petris, márcz. 8., jun., 23., aug. 1. és okt. 14. — Pécska (Magyar), máj. 9-ét és 14-ét megelőző szombat, vasárnap és hétfőn. Szerdán és szombaton hetivásár.

— Egy tyuk miatt. Ez alatt a czim alatt jelent meg lapunk 214 számában egy helytelen információból eredő téves hír, melyet készséggel rektifikálunk. Az eseten épen ellenkezője történt. Cziczini Lajosné vasutitisztviselő neje a múlt vasárnap hazának kertjéből kiakart lépni midőn Vladis Julianna nevű lakója részeg fővel az urnőre csapta a kertajtót és egy darab deszkával reá rohant s talán insultálja is, ha egy másik lakó megragadva szobájába nem tuszkolja a házsártos, ittas némbert. Az eset után az urnő rendőri segílyt vett igénybe a házsártos, veszedő lakónőjével szemben. Ennyit a való igazság érdekében.

— Fogházorváltóság. Felker Márton aradi fogházormestert többrendbeli visszaélés miatt lefokozták és Gyulára helyezték át. Helyére Argyelán Todor gyulai fogházor nevezetett ki.

— A rendőrség vendége. Rózsa Károly szőlőcsösz regényes, kalandokra huzó természetű verte meg a végzet. Soha sem tetszett neki a foglalkozás. Legutóbb, mikor Reich B. Károly szőlőjét őrizte, feltolakodtak benne a regényes hajlamok s megszökött. Ezt még nem bánta volna a gazda, de magával vitte a többek között egy értékes dupla laucaster fegyvert. Ezért aztán országszerte köröztek s Budapestten le is tartóztatták a gazemberségben utazó csösz. Tegnap jött meg a távirati értesítés a kinágási bírósághoz, hogy Rózsa a urat utaztatják Arad felé. A kihágási bíróság tőle megszökött gyöngéd vendégszeretettel fogadja a rendőrség vendégét.

— Pályázatok. Szolnok-Doboka vármegyében a bethleni járási főszolgabírói irnoki állásra szept. 24. A pönzügyigazgatósági segédszolgai állásra 8 hét a. A Szolnok-Doboka vármegyében utmesteri állásra okt. 15. A budapesti kir. tsvszéknél II. oszt. jegyzői állomásra okt. 5. A dévai kir. tszék nél aljegyzői állásra 2 hét a. A pozsonyi kir. joggyakornoki állásra 15 nap alatt. A halmi kir. járásbírósnál egy irnoki állás 4 hét a. A helmezi király. járásbírósnál járásbírói állásra 2 h. a.

x Felhívjuk a közönség becses figyelmét Singer Bertó kávés mai hirdetésére, ki 12 évig működött Aradon főpinczéri minőségben, s mint ilyen előzékeny és megnyerő modora folytán közkedveltségre tett szert. Nevezett mai napon tartja az általa pazar fényűzéssel átalakított és Berán Antal aradi kártyos ügyes kezére valló, minden igényt kielégítő módon berendezett „Fiume” — volt Corsó — kávéház megnyitását.

H y m e n .

Fleischer Kálmán aradi kir. kataszteri mérnöknek tegnap délelőtt fél 10 órakor volt az esküvője Reiber Vilmával. Reiber Henrik temesvári főmérnök leányával. Az esketési szertartást Vudý Antal apátplébános végezte Tanuk Bunzmann V. és Terisovszky W.; koszorúzó leányok: Schebor Alexandrine és Reiber Janka, vőfélyek: Reiber Viktor és Fleischer Elemér voltak.

— Weisz Károly körös-tarcsai nagykereskedő tegnapelőtt váltott jegyet Róth testvérek aradi kereskedők bájos nővérével Klein Anna kisasszonnyal.

Gyászrovat.

— Rácz László elhunytáról vettük részvétellel a következő gyászjelentést Özv. Rácz Lászlóné szül. Rokszin Mária a saját, valamint sógora Rácz Sándor és neje, nagyatyja idősb Végh József, nagybátyjai ifj. Végh József és családja Végh Gábor és családja és Major János, továbbá testvérei Rokszin Aurél, Rokszin László és Rokszin Terézia, ugy számos rokon ismerős és jó barátai nevében is megtört szívvel tudatják a felejtetlen hű férj illetőleg unoka, sógor és jó barát Rácz Lászlónak, f. évi szeptember hó 19-én estű 8 órakor, életének 26-ik évében hosszas szenvedés után történt jobblétre szenderültét. A megboldogultnak hült tetemei szeptember hó 21-én, d. u. 4 órakor fognak Új-terem utcza 25-ik számú házból a helybeli közsirkertben örök nyugalomra tétetni. Áldás emlékére! Arad, 1892, szept. 20.

S P O R T .

— Vadászat Monostoron. Levelezőnk írja: Nagy vadász társaság volt a napokban a monostori vadász területén vadászni. — Jelen voltak: A társaság lelke Kővér Ignác járásbíró Csák István ügyvéd, Földes Kelemen aradi gyógyszerész, Gyöngyösi adótárnok a vidék legnagyobb élő humoristája, Kron Kálmán Radu aljárásbíró, Schivót főerdész, Schäffer József főjegyző — Schveitzer jegyző Deák Lajos és Zabojsky István. A társaság a legjobb kedvvel és a legszebb eredménnyel töltötte el a napot, a mennyiben lőttek 3 rókat, 21 nyulat. Délutáni 4 órakor vigan beszelgetve vonult a társaság Vinga felé haza. Ha falb okt. 9-ére jó időt enged akkos ismét össze fog jönni e nemes sport kedvelő társaság.

— **Nagyvárad löversenyek.** A biharmegyei gazdasági egyesület által rendezett löversenyeket nagy közönség jelenlétében tartották meg. A jury tagjai voltak: Nemesics altábornagy, Szabó József, Szunyogh Szabolcs és Tisza István. A megnyitó-versenyben (ügetőverseny) ifj. Tisza István kettős fogata jött be elsőnek. A gátversenyt Barrowsky gróf Duchess-sze nyerte meg Horthy főhadnagy lovaglása alatt. A sikversenyben Harkányi Andor Faticicája győzött ismét Horthy alatt. A steeple-chase díját Geist Gáspár No még-je vitte el Lázár főhadnaggyal a nyeregben. Végül a vadászlovak versenyében Örlly György hozta be Vihar-ját az első helyre.

Színház.

— **Társulatunk névsora.** Az aradi színház igazgatóságától azt a helyreigazító értesítést vesszük, hogy a kinyomatott színházi jelentésből tévedés folytán kimaradt a vezetőség nevei közül Hajdu István ellenőre s a tagok közül Márkus Ilona végzett színi-akadémiai növendéke, ki társalgási és drámái szende szerepeket tölt be Haraszty Hermin mellett. — A tagokról lévén szó, megemlítjük, hogy nem csak Gergely József tenorista nem jön vissza Aradra, hanem Bódy János sem, ki drámai- és jellemzésnek szerződött Krecsányi társulatához Temesvárra.

— **Az aradi színtársulatról.** Nagyváradról írják: Legközelebb színpadra kerül Sardou nagyhatású társadalmi színműve, „Az a glegények”. Erdekes előadás lesz „A cigánybáró” színrehozatalával, mely alkalommal a cigánybáró szerepét, melyet eddig tenorista énekelt, Somlóné Vadnay Vilma fogja énekelni. Csütörtökön Kozma István tenorista jutalomjátéka lesz, ez alkalommal ez idényben utolszor kerül színpadra Mascagni világhírű operája, „A parasztsécsület”, melyet eddig folyton telt házak előtt adtak. Erdekeséget kölcsönöz még ez előadásnak Dajka Balázs baritonista fellépte, ki a jutalmazandó iránti szíveségből vállalta el Alfio szerepét, melyet a múlt évadban Aradon hatással játszott. Ez alkalommal színpadra került Borka és Biczka, egy magyarosított francia idyll is, mely a népszínházban folyton műsoron van. Ez estén Kozma Faust Gounod operájából a Cavatinát fogja énekelni.

Törvényszék.

— **Erdekes sajtótárgyalás.** November 3-án érdekes sajtótárgyalás fog lefolyni a végnapjait élő aradi esküdtzék előtt. N. Justh Sándor nagyvárad törvényhatóság bizottsági tag sajtópöre ez a melyet Rác Mihály Biharvármegye főjegyzője ellen indított. Az inkriminált cikksorozat a „Szabadság” című nagyvárad napilapban jelent meg, lapuk Rác a felelős szerkesztője.

— **A vingai hitvesgyilkosság.** Rankov Mihály bűnyében, a kit a kir. ügyész azzal vádol, hogy augusztus 2-án nejét. Stoja nov Katalint megfojtotta és kirabolta tegnap érkezett a temesvári kir. törvényszékhez a vádindítvány. A végtárgyalás okt. 15-én lesz meg tartva. A vizsgálat folyama alatt három tanu tett terhelő vallomást. Szabó Ferencz vallomása szerint a meggyilkolt asszony néhány hónap előtt beszélt, hogy férje három év előtt egy asztalkendővel meg akarta fojtani. Dupca Rózsa és Skicsák Antal bedig arról tanuskodtak, hogy Rankov egyszer kijelentette, miszerint nejét leüti, mintegy kutyát. A vizsgálat egyébiránt majdnem minden kétséget kizárólag megállapította Rankov bűnösségét. A meggyilkolt asszonynak ugyanis volt egy nagyon mérges kutyája, a mely minden idegent megakadályozott volna a szobába való menetelben, de Rankovot természetesen ismerte és így lármát nem csapott. A végtárgyalás igen érdekesnek ígérkezik.

— **Párbajozó hölgyek.** Tegnap délelőtt elegáns toilettek tarkalottak a finom orgona-parfume illata terjengett a járásbírósg folyosóján. Több urhölgy volt a panaszos és vádlott egyaránt. Az urhölgyek egy házban laknak s „lenyagaleotózták” egymást alaposan; sőt megtörtént az

is, hogy egy ur a szomszédsági nyájaskodások közepette könnyű testi sértést kapott arcán. Ily formán többrendbeli becsületsértés, rágalmazás és egy könnyű testi sértés esete forogott fön.

A bíró igyekezett a hölgyeket kibékíteni s egy jó óras beszéd után sikerült is volna az ügyet kölcsönös bocsánatkéréseknek jegyzőkönyvbe vétele után békés uton elintézni, hogy egyszer csak közbe nem vág az az ur, aki az arcán könnyű testisértést kapott.

— De kérem bíró ur, én a magam részéről nem békülő k. Ott van az orvosi bizonyítványban, hogy én X-né ő nagysága férjétől könnyű testisértésben részesültem. Ezt nem lehet oly könnyen elengedni! Ragaszkodom ahhoz, hogy X. ur megbüntettesék.

Erre Y. ur így válaszolt:

— Nem tagodom bíró ur, hogy X. urral verkedési érintkezésbe keveredtem; hanem azt igen is tagadom, hogy rajta az orvosi látleletben feltüntetett könnyű testisértést én követtem volna el.

— ??

— Mert a dolog úgy áll, kérem alássan, hogy Y. urat voltaképp az nap nem én hanem amint rögtön tanukkal fogom igazolni, — a saját felesége verte meg.

Y. ur (sápadtan,) kibékülő k.

VEGYESEK.

— **Szerencsétlenség a bányában.** A resiczai bányában szerencsétlenség történt szombaton. Három munkás, névszerint Zsárka Károly, Friedrich Károly és Ettinger Antal, a mikor a bányát elakarta hagyni, olyan bányába tévedett, amely tele volt széngázzal. Mind a három munkás eszméletlenül lerogyott, de Ettingerben még volt annyi erő, hogy a vészjelt megadhassa. A vészjelre rögtön megtették a szerencsétlenül jártak megmentésére az intézkedéseket s sikerült is Friedrich és Ettingert élve felhozni a bányából, Zsárka a felszállítás közben meghalt. A szerencsétlen hat gyermek atyja volt.

— **Szerencsétlenség a Dunán.** Kiss Nándor, a duna-radványi gőzhajózási állomás főnöke, tegnap kacsavadászat közben állomása tájékán kibukott a csónakból és nyomtalanul eltűnt a mély vízben. Holttestét szorgosan keresték egész nap, de még nem találták meg. A szerencsétlen még fiatal ember volt s nem régóta járt jegyben egy környékbeli földbirtokos leányával. Tragikus halálát mélyen fájlatják ismerősei.

— **Megütlegett huszárszázados.** Vasárnap a bécsi versenyterén Van Son, a bécsi németalföldi főkonzul fia, esernyőjével megütlegette Tränkel huszárszázadost. Mint Bécsből táviratozzák, a bécsi jockeyklub kizárta Van Sont valamennyi felügyelete alatt levő versenyteréről. A budapesti jockeyklub is hasonló határozatot hozott, a melynek alapján Van Son a magyar lovaregylet versenytereiről kizáratik.

— **Az öregek házassága.** Angliában napironden van, hogy öreg urak nem fiatal nőkkel, hanem szintén koros hölgyekkel kelnek házasságra. A politikából ismeretes Hartington márki most vezette oltárhoz a manchesteri herceg örvégét. A herceg a hatvanas éveket érinti, a hercegnő már túlhaladta. Az ily e nagy korban kötött házasságok mind sürűbbek Angolországban. Emlékezetes még, hogy szir Watkin Edward, a nagy vasutkirály, az angol Eiffel-tornyok építője elvette az Illustrated London News alapítójának hatvanöt éves özvegyét. A ködös országban ugy látszik, az élet összeig vagy téleig őrzik melegségüket az érzelmek. Az angol szerelem nem ismer sem évszakot, sem évszámot. Nincsenek ott aggastyánok. Előkelő hölgyek, megöszült hajuk dacára megőrzik fiatalos érzelmeket és eljegyzésről, küszöbön álló esküvőről beszélnek olyankor, mikor a szárazföldön kortársai már leküzdötték utolsó elleneszevüket a tabakos szelence iránt.

— **A bécs-berlini távlovaglás.** Bécsben már megállapították az odaérkező berlini versenyzők tiszteletére rendezendő ünnepélyeket. A tiszteket a Grand Hotelben és a Hotel Baisfotban helyezik el, honnét az udvarhoz hívják meg hol nagy fogadás lesz. Lakomát több helyen rendeznek tiszteletükre, így a német nagykövetségén stb. A magyar kormány költségén kirándulás lesz Kisbérre, az ottani híres ménés megtekintése végett. E kirándulás kapcsán Holitson szarvasvadászatot ren-

deznek, melyhez ott már nagy előkészületeket tesznek. A bécsi jockeyklub legközelebbi ülésén 3000 frtot szavazot meg a versenydíjak emelésére.

— **Munkácsy Mihály Párisban.** Nagy hazánkfőről a „Föv. Lapok” párisi levelezője a vetkezőket írja; Munkácsy Mihály tegnapelőtt visszatért Párisba. Hat hetet töltött luxemburgi birtokán Kolpachban, tiz napig pedig Ostendében keresett üdülést, amire nagyon is rázorult, mert nyaralása idején is többet dolgozott, mint mások egy egész éven át. Két táj- és egy nagyobb genre-képet festett Kalpachban, azonkívül újabb vázlatot is készítet Arpad honfoglalása című képéhez. Az új vázlaton főképp a tájképi részletek vannak szerencsés n megoldva. A háttér ezzel sokkal teljesebb és arányosabb lett. Megnagyobbította a jobboldali sátrat, az Arpad mögötti dombot pedig közelebb hozta, mi által a rajta levő alakok jobban kiválnak. A baloldalon pedig most terebélyes fa emelkedik, ami a kép e részét előnyösen egészíti ki. Kolpach birtokán Munkácsynak ez idén is számos vendége volt, köztük régi barátja Korbay, mint minden évben, ezuttal is neje Rava sz Ilona kíséretében. Ezeket felváltotta Asbóth János képviselő, ki Kolpachon át Ostendébe utazott.

— **Az Olasz banditák.** Trieszből a következők táviratozzák: Fegyveres rablók törtek be Esclapanoban Zedda kanonok házába s borzasztó kegyetlenséget vittek véghez. A kanonokot kiránczigálták az ágyából s végigvonszolták a szobákon. Mivel nem adhatott nekik pénzt, karjánál fogva fölakasztották és tüzes vassal égették. A gazdasszonyt is megkínnozták, utóbb pedig agyonlőtték. Meggyilkolták a szomszédság egyik lakóját is. A kanonok szobáiban összezuztak minden butort, aztán fölgyújtották a házat.

— **Magaskoru államférfiak.** Abból az alkalmából, hogy Kossuth Lajos kilenczvenedik születésnapját ülte meg, érdekesnek tartjuk fölemlíteni, hogy Európában ez idő szerint meglehetősen számu híres ember van, a kik magas koruk daczára, még mindig nagy tevékenységet fejtenek ki. Itt van többek között Bismarck herceg, a ki ma már hetvennyolcz éves, Gladstone, ki legközelebb nyolczvanegyedik életévébe lép, MacMahon és Cann Robert tábornokok, lord Tennison, kik valamennyien tul vannak a nyolczvanon, Jules Simon, ki hetvennyolcz éve daczára még mindig igen szorgalmas, Frere-Orban a belga államférfiak doyenje, ki legközelebb tölti be nyolczvanadik évét, és végül Villiers, az angol képviselőháznak legidősebbik tagja, ki miként Kossuth most töltötte be kilenczvenedik évét. Ebből látható, hogy dekadenciára vádolt századunk végén épügy akadnak hosszú életű emberek, mint az előző századokban. Ez megvigasztalhatja fiatal embereinket.

— **Elvert csendörök.** A szoboszlói (Hajdum.) csendőrség két csendőre, Sütő István és Sánta József, mult vasárnap este ittas fővel mentek el az ottani önkéntes tüzoltó-egylet báljára. A boros állapotban lévő csendörök a táncsteremben garázda módon viselkedett s az egyik, Sütő István, egy Fazekas Sámuel nevű fiatal embert, mint mendják, minden ok nélkül arczul ütött. Erre a csendörök és a legények között dulakodás támadt, melynek az lett a vége, hogy Sütő csendört a többségben lévő legények ott a táncsteremben leszédtek a lábáról és elverték. Sokkal komolyabb és sajnálatosabb vége volt az esetnek a bál után. S. Nagy Gábor, Ders István, Adám Sámuel Pili Pál, Fazekas Sámuel s még többekből álló legénycsapat az erdő kijáratánál a vasuti árokban és a téglavető gödrökben meghuzodva, a mit sem sejtő s gyanutlanul hazafelé menő Sánta József csendört orozva megtámadta. A első támadó oly súlyos ütést mért a csendör fejére, hogy az megszedült s alig volt képes védelmére kardot huzni. Az utonálló csapat aztán rárohant a kardjával védekező csendörre, letépette a földre és csunyán összeverték. — Nagy Gábor, aki az első támadó volt, még ezután sem hagyta békében, hanem kicsavarva kezéből a kardot, s a védtelen ember fején két súlyos sebet ejtett. Az ügyben szigoru vizsgálatot indított a csendörparancsnokság is.

— **Merénylet a czár ellen.** A czár és egész családja jelen volt az ivangoródi hadgyakor-

latokon. A Novoje Vremja most azt írja, hogy e hó 12-én a hadgyakorlatok alatt nagy szerencsétlenség történt, amelynek a csár kíséretéből három ember áldozatul esett. A Vannovszkiji erőd ellen intézett támadás alatt egy ágyú véletlenségből rossz időben tüzelt s ez által súlyosan megsebesült a csári kíséretből három szolga. A csár erről az esetről akkor értesült, mikor éppen a vonatra akart szállni, hogy Ivangoródot elhagyja. A csárnéval és a nagyhercegekkel rögtön visszatért a szerencsétlenség színterére, a hol a csár orvosai éppen akkor voltak elfoglalva, hogy a megsebesülteknek az első segélyt nyújtsák. A csár parancsára a sebesülteket a csári vonatra vitték s a legközelebbi kórházba szállították. Így írja le ezt az esetet a félhivatalos Novoje Vremja. Ebből a közleményből már első tekintetre is kéri az a tendencia, hogy egy, a csár és családja ellen intézett merényletet elutasoljanak. Először is nagyon feltűnt, hogy a csár és családja már ugyanaz nap hagyta el Novgorodot, mikor oda érkezett, holott öt napra volt ottani tartózkodása megállapítva. Még feltűnőbb az, hogy a „véletlenségből” elsült ágyú három embert megsebesített, ez csak is úgy történhetett, hogy a véletlenségből elsült ágyú, véletlenségből golyóval volt megtöltve, noha a hadgyakorlatokon egyáltalán nem szokás golyókkal lövöldözni. Legfeltűnőbb pedig az, hogy mikor a csár az ivangoródi vasuti állomástól a szerencsétlenség színhelyére visszatért, ott találta saját orvosait, a kik a megsebesülteknek az első segélyt nyújtották. Valamennyi jel arra mutat, hogy az a véletlenül esett ágyú-lövés a csárnak és családjának volt szánva. Annál inkább, mert elképzelhetetlen, hogy a csár a novgoródi vasuti állomáson legyen, cselédsége pedig a vannovszkiji erődnél acsorgojon. Ez az eset azt bizonyítja, hogy a csár élete már serege közepette sem biztos.

— Rövid hírek. Bécs mellett, Gaudenzdorfban, tegnap hibás váltoállítás következtében, két lovasuti kocsi összeütközött. A kocsin ülők közül többen könnyen megsérültek. — Triestben. Usiglio nagykereskedő gyógyíthatatlan betegsége miatt agyonlőtte magát. — Triestben a Dreher-féle sörcsarnokban tegnapelőtt háromszor tűz ütött ki. Egy munkást letartóztattak, az alatt a gyanu alatt, hogy ő követte el a gyújtogatást. — Sopronból távirják, hogy Lukácsinovic nevű selyemkereskedő, ki Ramsburgból Sopron felé volt utóban, utközben megőrült. — Lembergben mint táviratilag jelentik, Brobner Henrik dr. orvos, a ki éppen most szolgálta le önkéntesi évét, tegnap délután egy cukrászdában a oskoládéba önkézüleg kevert porral megmérgezte magát.

Táviratok.

Az uralkodó pár Gödöllőn.

Budapest, szept. 21. (Saját tud. táv.) Az uralkodópár ma reggel Bécsből Gödöllőre érkezett.

Az elkeresztelés.

Budapest, szept. 21. (Saj. tud. táv.) A minisztertanács tanácskozásaiából kiszivárgott hírek szerint a kormány az elkeresztelési kérdésben eddigi álláspontja mellett marad továbbra is. A polgári anyakönyvek vezetését e hírek szerint mihamarabb előkészítés alá veszik s a meglehetősen körülményes eljárás befejezésével aztán meg is kezdik a vegyes házasságból származó gyermekek polgári anyakönyvelését.

E hír azonban még megerősítésre vár.

A kolera.

Budapest, szept. 21. (Saj. tud. táv.) A futó-utczában, közelében azon a háznak hol a napokban Pelsőczy munkás gyanus körülmények között megbetegedett, egy munkás neje ma ismét rosszul lett. Az asszonyt nagyon heves gyomor fájdalmak leptek meg, miről már tele kürtölték a fővárost, hogy ázsiai koleraeset forog fenn. Az orvosok most vizsgálják az esetet; bizonyynyal hiszik,

hogy nem veszedelmes megbetegedéssel van dolguk.

Budapest, szeptember 21. (Saj. tud. táv.) Egy második esettel is álarminozták a főváros nyugalmát; híresztelik hogy a dunaparton tegnap délelőtt megbetegedett munkásnál Pertik bakteorologiai intézet vezetője konstataálta Koch bacillusokat: ezen hirt is csak fentartással terjesztik.

Hamburg, szept. 21. (Saj. tud. táv.) A most közölt statisztikai adatok szerint eddig Hamburgban összesen több mint hétezer ember halt meg kolerában.

Szeged Kossuthért.

Szeged közönsége a mai közgyűlésen elhatározta hogy Kossuthoz üdvözlő iratot intéz, hogy régi diszpolgársága megújittassék és hogy a budapesti sugár-ut Kossuth sugár-utnak neveztessek.

Verekedő szocialisták.

Berlin, szeptember 21. (Saj. tud. táv.) A szocialisták tegnapi választó gyűlésén Singer beszéde alatt nagy verekedés támadt. A fructio hivei és a független pártiak között. A két párt tagjai széklábkakkal, poharakkal és bikacsökökkel verték egymást. A rendőrség kiűrtette a termet és szétverte a zavargákat.

A hamburgi inségesek javára.

Berlin, szeptember 21. (Saj. tud. táv.) Az itteni tőzsdén ma 44000 márkát gyűjtöttek a hamburgi inségesek javára.

Visszalépő finánczminiszter.

Madrid, szept. 21. (Saj. tud. táv.) A pénzügyminiszter a Kolumbus-ünnepségek befejezése után visszalépni szándékozik.

Herczegi egybekelés.

Darmstadt, szept. 21. (Saj. tud. táv.) Henrik hesseni herceg ma kelt egybe Milena opera énekes nővel.

Belga és francia munkásviszony.

Páris, szeptember 21. (Saj. tud. táv.) Belgium francia munkásainak képviselői nyomtatott nyilatkozatban azzal vádolják a bányatulajdonosok egyesületet, hogy a francia és a belga munkások között szántszándékkal idézett elő viszályt, csupán azért, hogy ily módon kieszközölhesék a munkabér leszállítását és a munkaidő meghosszabbítását.

Közgazdaság.

— A száj és körömfájás. Az aradi Közlegetőna szarvasmarhák között járványszerűleg fellépett száj és körömfájás lassankint elvesztijárványos jellegget. Ma már csak két beteg szarvasmarha van. A járvány tartamára elrendelt vesztegzárt az utolsó hetek állat felgyógyulásától számítandó 14 nap mulva feloldja a hatóság.

— Magyarország áruforgalma 1891-ben. Azon helyzetben vagyunk, hogy Magyarország 1891. évi áruforgalmáról Ausztriával és a többi országokkal a véglegesen megállapított értéköszegeket közölhetjük. A külforgalom főbb eredményei általában igen kedvező képet tárnak elénk. A kivitel a bevittelt 42.427,000 frttal mulja felül. Összen a bevétel és kivitel 48 millióval mulja felül az egy milliárdot. A kivitel mennyisége magában kisebb volt, mint 1890-ben, sőt a kivitelt 2,9 millió métermázsával nagyobb és hogy ennek daczára a mérleg több mint 40 millió frtnyi fölösleggel záródik a kivitel javára, ez Magyarország gazdasági viszonyainak megítélésénél igen kedvező jelnek tekinthető.

Budapesti gabnatőzsdé.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, szept. 21. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Búza	bánsági	szilárd	7.45 — 8.15
	tiszavidéki	„	7.55 — 8.25
	pestvidéki	„	7.50 — 8.20
	fehértómezei	„	7.55 — 8.25
	bácskai	„	— — —
„	„	„	„
„	„	„	„
Rozs	—	hanyha	6.45 — 6.80
Árpa	takarmány	hanyha	5.90 — 5.50
	égetni való	„	5.70 — 6.20
	árfőzdei	„	6.40 — 7.50
Zab	—	hanyha	5.45 — 5.75
Tengeri	bánsági	szilárd	4.45 — 4.90
	másnemű	„	4.80 — 4.85
Kaposzta-repcze	—	szilárd	11.20 — 11.50
Köles	—	osond.	4. — 4.75
Búza	tavasza	szilárd	7.48 — 7.50
	junius 1892	„	7.32 — 7.84
	ősze	„	— — —
Tengeri	máj.-jun. 1892	szilárd	4.38 — 4.90
	szept.-okt. 1891	„	5.19 — 5.20
Zab	Bpest sz. tavasz	szilárd	5.40 — 5.42
	„ „ ősze	„	5.62 — 5.84
Kaposzta-repcze	—	szilárd	11.70 — 11.80
„	aug.-szept. 1891	szilárd	11.70 — 11.80

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. szeptember 21.

Magyar hitelbancrészevény	357.—
Osztrák hitelintézet részvény	318.50
Ézüst	—
Cs. és kir. arany	5.67
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.50
Német birodalmi márka	58.70
London	119.60
20 márkás arany	11.75

Szerkesztői üzenet.

— (Szaniszló). Idejét multa: de különben is megmaradunk rezervált állásunkban, mert bár magunk is legőszintébb tisztelői vagyunk a nagy férfinak, nem zárkozhatunk el a meggyőződés elől, hogy a nevével üzőt kultusz tulajdonképpen pártmáner, melynek esetleg éppen a magyar érdekek vallhatják kárát.

K. R. (Pécska). A szabadságharczi ereklyemúzeum valószínűleg október 6-án nyílik meg. A múzeum most már rendezve van s rendkívül becses és érdekes tárgyakat tartalmaz.

Pankotára. Utána jártunk. Medkivántatik, hogy a bérma-szülők maguk is meglegyenek bér-málkozva.

P. T. Gábor. (Kecskemét) költeményeiből legközelebb válogatni fogunk. Inkább p r o z á t kérnénk jövőre.

H. L. (Arad) Legközelebb jön.

Életutak (P. András) Gyenge és unalmas.

Pécskára. A csillag alatti megjegyzést nem fűshetjük a tárcsához. Ugy is hiábavaló ajánlgatás lenne. Ez a kettő nem sikerült eléggé. Az ön ügyes tolla inkább krónikák megírására való, mikből minél sürűbben kérünk.

T. V. (Bpest) A költeményt a napokban adjuk. Üdvölet!

T. J. (Kaprucz) A válasz ma megy.

Stella (Arad) Sajnálattal mellőznünk kell. Tárgyánál fogva nem alkalmas, ámbár ügyesen és szépen van kidolgozva. Kéziratát kivételesen pár napig megőrizsük.

Levelező (Majláthfalva). Csak a papiros egyik oldalára sziveskedjék tudósításait írni. A most küldötteket köszönjük, felhasználtuk.

Idegének névsora Aradon.

— Szeptember 21. —

Fehér Kereszt szálloda: Fischer Zsigmond birtokos, Budapest. Márki Albert birtokos, Sarkad. Braun Mór kereskedő, B-Gyula.

Nádor szálloda: Berger Emma pénztárosnő, Nagyvárad. Rutkai György m. kir. számtiszt, Budapest. Tiborcz Péter m. kir. számtiszt, Budapest. Kolbász Ferenc m. kir. számtiszt, Budapest.

Magyar Korona szálloda: Német János ügyvédjelölt, Nagyvárad. Berzán József lelkész, Gyula. Spitzer Mór földbirtokos, Szeged. Klein Miksa fakereskedő, Oravicza.

KIS LOTTO.

Prágai:

62, 58, 52, 45, 78.

Nagy-Szebeni:

12, 72, 82, 65, 20.

Felelős szerkesztő: Vászárhelyi Béla.

Hirdetés.

A folyó évben kiigazított és Arad szab. kir. város választó kerületében az 1893. évben érvénnyel bíró országgyűlési képviselő választók névjegyzéke ellen beadott felszólalásokra hozott határozatok folyó évi szeptember 20-tól, szeptember 30-ig a városházán a polgármesteri hivatalban közszemlére kitétetnek, hol azok a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Arad szab. kir. város központi választmányának 1892. szeptember 7-én tartott üléséből.

Salacz

polgármester központi választmányi elnök.

M. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetőség.

28385. sz.

720 1—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zimony állomásán 1893. évi február hó 1-től megüresedő vendéglobi üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1896. évi február hó 1-ig terjedő bérlete iránt ezzel pályázat hirdettek, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján döntenek el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie, a borítékra pedig a következő felirat irandó: «Ajánlat a m. kir. államvasutak Zimony állomásán levő vendéglobi üzletre 23385. számhoz.»

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1892. évi november hó 3-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához címelve posta útján térti bevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 200 azaz kétszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránaál Budapesten 1892. november hó 2-án déli 12 óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglobi bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi-ut II. ház II. emelet 25. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők hozzájárulása nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1892. szeptember 15-én.

Az üzletvezetőség.

714—892. gazd. sz.

726 1—3

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a városi szegények házában elhelyezett, nem különben rendőrileg letartoztatott egyének részére szükséges meleg ételek, valamint kenyér szállítása iránt f. évi október hó 3-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár a meleg ételre nézve adagonként 14 kr. a kenyérre nézve 56 dekagrammos adag fehér kenyér után 10 kr., ugyanolyan súlyú adag fekete kenyér után 8 kr.

Bánompénzül leteendő a kenyér szállításnál 150 frt, a meleg ételek szállításánál 200 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1892. évi szeptember hó 19-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső
aljegyző.

37062 | I. sz.

721. 1—3.

M. kir. államvasutak bpest-dunabalparti üzletv.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapest-dunabalparti üzletvezetősége az alábbi táblázatban foglalt anyagokat jövő 1893. évi január hó 1-től egy, esetleg — a köölaját kivéve — három évre vagyis 1895. év végéig biztosítani kívánja és ezen anyagok szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet:

Anyag-lajstrom	T á r g y		Egység	Egy évi szükséglet	Jegyzet
	osztály	tétel			
	s z á m				
IV.	4	Csepe	q.	220	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
"	8	Faggyu	"	20	
"	23	Jutefonol	"	220	Két-két üvegben egy-egy kilogramm küldendő be minta gyanánt
"	38	Köölaj	"	1200	
"	52	Tisztító ásvány-olaj	"	70	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
"	57	Henger kenő olaj	"	15	
"	67	Felpárolt ásvány-olaj	"	700	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
"	69	Lepárolatlan vulcan-olaj	"	800	
"	71	Lepárolt ásvány-olaj	"	650	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
XIII.	44	Tisztított kender	"	50	
"	164	Rézgálicz	"	65	

A fentebbi táblázatban foglalt mennyiségek csak a megközelítő évi előirányzatot képezik, ennél fogva az üzletvezetőség fenntartja magának azon jogot, hogy a kirótt mennyiségnél egyenlővel többet vagy kevesebbet is szállíttathasson. A szállítások a 129381 | 91 szám alatti általános és a fentebbi anyagokra vonatkozó különleges szállítási feltételek alapján eszközöndők.

Ezen feltételek a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Andrássy-ut 73. sz. II. em.) vagy pedig az üzletvezetőség általános osztályánál (anyag és leltárbeszerzés Budapest, VI. Teréz-körút 62. sz. I. em. 9. ajtó szám) a hivatalos órákban naponként megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtárnál posta útján is megszerezhetők, megjegyezvén hogy a különleges szállítási feltételekért 15 kr. az általános feltételekért pedig 25 fizetendő.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az illető szállítási feltételeket ismeri és egész terjedelmükben elfogadja.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot hogy addig is, míg az ajánlatok felett döntőleg határozná, egyes ajánlkozóknál az ajánlati árban megrendeléseket tehessen.

Az illető ajánlkozó ezen megrendeléseket teljesíteni köteleztetnek, a nélkül azonban, hogy ebből folyólag valamely anyag szállításának átengedését követelhetnék.

Mindegyik ajánló tartozik az általános feltételek 3. §-a értelmében ajánlatával az e felett hozandó határozatig kötelezettségben maradni, olyképen hogy ajánlattevő — ha az ellenkezőt ajánlatában világosan ki nem köti — ajánlata fölötti határozathozatalig, azon ajánlattevő pedig, kinek ajánlata elfogadottat, elfogadott ajánlata alapján a szerződés megkötéséig felelős marad.

Az ajánlatban minden kétséget kizáró módon megnevezendő azon gyár vagy termelési hely, hol az ajánlott anyag készítetteti vagy termeltetni fog és fenntartja magának az üzletvezetőség azt a jogot, hogy kiküldött közegei által erről bármikor meggyőződést szereshessen.

Mindazon czégek melyek a magy. kir. államvasutakkal szállítási viszonyban mindaddig nem állottak, tartoznak szállítóképeségüket és megbízhatóságukat igazoló kereskedelmi kamarai bizonyítványt az ajánlathoz csatolni.

Minden ajánlott czikkre nézve világosan megemlítendő hogy hazai vagy külföldi gyártmány avagy termelék-e, illetőleg valjon hazai vagy külföldi származásu nyers anyagból készült-e?

Az anyagok származását ajánlattevő azon hazai kereskedelmi és iparkamara által kiállítandó bizonyítvánnyal tartozik igazolni, melynek kerületében a termelési vagy gyártási hely fekszik.

Mindegyik szállító köteles a munkaképtelenné vált, vagy elhalt és nyugdíjigényre nem jogosított magy. kir. államvasuti alkalmazottak illetőleg azok családtagjai segélyezésére létesített alaphoz szállításai után érdembe hozandó összegek 10/100 (egy tized) százalékával hozzájárulni, mely járuléka a számlák kifizetése alkalmával levonásba fog hozatni.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külcimmal:

«Ajánlat 37062 | 92 számhoz» 1892. évi október hó 25. napján déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapest-dunabalparti üzletvezetőség I. általános osztályának vezetőjénél nyújtandók be, vagy hozzá posta útján küldendők be.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1892. október hó 24-én déli 12 óráig a budapest-dunabalparti üzletvezetőség gyűjtő pénztáránaál (VI. Teréz-körút 62. sz. a.) leteendő.

Az értékpapírok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tizennégy napnál nem régebb utolsó árfolyam szerint, de sohasem a névértéken felül számíttatnak.

Az ajánlatban a megtörtént letét megemlített, az arról nyert letéti elismervény azonban az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlati árak a táblázatban kitüntetett egységek szerint tisztán és olvashatban számban és betűkben kiírva és esetleg vámmentve a magy. kir. államvasutak budapest-dunabalparti üzletvezetőség vonalainak valamely az ajánlatban határozottan megnevezendő állomásra teendő, kikötöttik azonban hogy az átvétel kizárólag a budapest-nyugoti szertárban történjék és az anyagok szállító által a megrendelés alkalmával említett szertár címe alatt adassanak fel.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok melyek nem a kitűzött határidőben érkeznek, vagy táviratilag tétetnek, ugyszintén oly ajánlatok, melyek lényeges részükben javításokat vagy vakarásokat mutatnak fel, végre melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vételre egyáltalán nem számíthatnak.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot hogy az ajánlók közt tekintet nélkül az arra szabadon választhasson, továbbá hogy az azok által ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmenyiség szállítását is átengedhesse olyformán, hogy azok az ily részbeni szállítást is elfogadni köteleztetnek, hacsak ajánlatukban világosan ennek ellenkezőjét ki nem kötötték, és végre hogy e cél elérésre bármily más intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1892. szeptember hóban.

A magy. kir. államvasutak
budapest-dunabalparti üzletvezetősége.

„Fiume“ kávéház.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a vértanu-szobor átellenében lévő volt „CORSO“-kávéházat átvettem és azt

„Fiumé“-hez

czimezve megnyitottam.

Főtörekvésem lesz, hogy **kitűnő kávéházi italok, szolid árak és tisztességes kiszolgálás** által a n. é. közönség szives pártfogását kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel:

SINGER BERTI,
kávés.

723 1-3

M. kir. államvasutak bpest-jobbparti üzletvezetősége.

32207. sz.

724 1-3

Hirdetés.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a győr-gyánafalvai vonalon, Mezőlak- és Kis-Czell állomások között létesített Vinár rakodó állomás f. évi szeptember hó 20-án a kocsirakományu teherforgalomra a következő korlátozással megnyitottuk:

1. Ezen állomáson a kocsirakományu teherárak raktározása nem engedtetik meg, s azoknak be- vagy kirakása közvetlenül a fuvarszekerekről, vagy azokra, a vasuti kocsik rendelkezésre bocsátásától számítandó díjszabás szerinti rakodási idő alatt, e teljesítményért minden megtérítésre való igény kizárásával, a fél által eszközölendő.

Ezen rakodási idő tullepése eróten az általános díjszabási határozományokban (I. rész) megszabott kocsi késedelmi illeték szedetik be.

1. Ezen állomáson élő állatok vagy egyéb oly áruk fel- és leadása, melyeknek be- vagy kirakásához külön brenndezések vagy segédesszók igényeltetnek, nem eszközölhető.

Az áruk berakásához szükséges kocsik 24 órával előbb irásbelileg rendelendők meg.

3. Az ezen állomáson fel- vagy leadásra kerülő kocsi-rakományu teherárak nézve a szállítási díj kiszámítása helyi árudijszabásunkban, a díjszabás tekintetében megállapított általános határozományok mérvadása szerint, ezen állomás közvetlen kilométer távolságának alapul vételével eszközöltetik.

Budapest, 1892. évi szeptember hó 20-án.

Az üzletvezetőség.

1208 | 1892. k. h.

716. 3-3.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város területén a kurticsi út melletti nagy legelőre járó csordában levő 160 drb. tehén közül 9 drbon a ragados száj- és körömfájás állatorvosilag megállapított, s miután a megbetegült marhák 4 különböző helyen fekvő udvarból valók, a t. polgármesteri hivatal, mint II. fokú állategészségügyi hatóság 1845/1892 sz. a. kelt határozatával a kórt járványos jellegnek kimondotta, minek folytán az 1888. évi VII. t.-cz. foganatosítására 40000/888 sz. a. kibocsájtott magas miniszteri rendelet 211 és következő §§-ai alapján a következő év és köreloj-tási szabályok rendeltetnek el.

1. A kurticsi út mellett fekvő nagy legelőbeli csordába járó tehének, mint fertőzéstől gyanúsaknak, valamint oly jármos ökröknek, melyek száj- és körömfájásban szenvedő tehennel egy istállóban, illetve egy udvarban állanak, istállózása elrendeltetik, oly ökrökkel azonban, melyeket a városi állatorvosok a járványos betegségtől menteseknek találják és fertőzött állatokkal érintkezésben nincsenek a város határában a fuvarozás vagy mezeli munkák végzése megengedtetik, de ezeknek is a város határából való kihajtása büntetés terhe mellett tiltatik.

A beteg vagy gyanús állat tulajdonosa közvetlen szomszédai állatainak istállózása szinte elrendeltetik.

Az említett pontok alatti állatok számára marhalevelek kiadása megtiltatik, az illető tulajdonosok felhivatnak, hogy a birtokukban lévő marhaleveleket a kapitányi hivatalnak megőrzés végett haladéktalanul szolgáltatassék át.

Az állatok tulajdo osai tartoznak állataikat a legnagyobb figyelemmel gondozni, ha azokon betegülést vesznek észre, azt azonnal a kapitányi hivatalnál bejelenteni, ha valamely állat elhullott, a hullát ott, a hol elhullott, őriztetni, attól embereket és állatokat távol tartani, míg az első fokú hatóság megérkezik.

2. Az elzárt istállókból vagy helyekről csak az I. fokú hatóság engedélye mellett és csak közvetlen levágás céljából vihetők ki állatok akkor, ha a levágás helyére való szállításnál a ragály aanyag elhurcolásának veszélye ki van zárva.

3. Elzárt udvarokból szálas takarmányféle, alomszalma, a betegség tartama alatt egyáltalán nem, trágya pedig a városi állatorvos utasítása szerint foganatosítandó fertőtlenítés után lovas kocsikkal és közvetlenül a szántóföldre lovas fogatokkal alászántás céljából szállítható.

Ezen eljárás kiterjed ugyanazon udvarban levő szarvasmarhákra, juhokra, kecskékre és sertésekre is.

4. Az egész község hasított körmű állatainak, u. m. szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertéseknek egymással való érintkezése és a határból kihajtása, valamint takarmányfélének és trágyának a határból kiszállítása betiltatik.

Marhalevelek csak lovakra állíthatók ki. A városba vezető utakra örök állíthatnak ki a végből, hogy állatokat (lovak kivételével) a városon át ne bocsássanak, hanem oly utra tereljenek, melyen a község elkerülhető. A tulajdonos határozott kivánságára a város határába bocsájtott hasított körmű állatok azonban a zár tartama alatt a város területéről ki nem bocsájtathatók.

5. A ragadozó száj és körömfájásnak járványa hatóságilag történt megállapításáról a szomszédközségek táviratilag értesítetnek.

6. A városi állatorvosok utasítatnak, hogy az összes marhaállományt figyelemmel megvizsgálják és a járvány állásáról hetenkint járvány-táblát terjesszenek be.

A száj és körömfájásban szenvedő állatok tejtét forgalomba hozni és felhasználni a törvény által tiltva lévén, a hatóság intézkedett, hogy csak teljesen egészséges állatok teje hozassék forgalomba; nagyobb biztonság kedvéért figyelmeztetik a tejet fogyasztó közönséget, hogy a beteg állattól származó tejet nyálkássága és undorító kellemetlen szagáról könnyen felismerheti. Különbben a piaczon a kerületi orvosok, a piaci felügyeletes rendőrtiszt, a piaczbiztosok és a rendőri kirendeltség is ellenőrzi, hogy beteg állatok teje ki ne mérassék, hanem azonnal megsemmisíttessék.

7. A hetivásárokról a szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések a járvány tartamára kiltatnak.

Nyomtatott az „Aradi nyomdatársaság“ könyvnyomdájában

8. A betegségből felgyógyult állatok istállói és udvarai a városi állatorvosok ellenőrzése mellett fertőtlenítendőek.

Ezen intézkedések ellen vétők a törvény értelmében büntettetni fognak.

Aradon, 1892. szeptember 13-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

11276 | 892. k. h.

720 3-3

Hirdetmény.

Hivatkozással a nagymélt. m. k. belügyminiszteriumnak 65891 | VI. 11. sz. a. kibocsájtott körrendeletére, értesítetik a város lakossága, hogy Galicziából, Bukovinából és németországból, illetve azokon át érkező utasokra nézve is azon óvintézkedés végrehajtását rendelte, mely az Oroszországból érkezőkre nézve már fenn áll.

Kelt Arad sz. kir. város kapitányi hivatala mint I.-es foku egészségügyi hatóságtól.

Arad, 1892. szeptember hó 14-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

10934 | kh. 1892.

707. 3-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszterium 61,132 | VI. 11. sz. a. kiadott körrendelete alapján értesítetik Arad szab. kir. város közönsége, hogy Oroszországból származott gyümölcsnek, főzéléknek, zöldségnek, kaviárnak, állati bőröknek s egyéb állati terményeknek behozatala és átvétele tiltatott.

A mennyiben ezen tilalom ellenére fent jelzett termékek behozatának, azok elkoboztatni és megsemmisíttetni fognak.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala mint I.-es foku közegészségi hatóság.

Arad, 1892. szeptember hó 6-án.

Sarlot
főkapitány.

104546 | 92. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Osztrák-magyar közszénforgalom.)

A vasuti és közlekedési közlöny f. é. június 27-én megjelent 77-ih számában ad 73342 | CIL számú hirdetménnyel a fenti forgalomban érvényes 4-ik füzethez Dombrau és Karwin állomásokról Bécs á. v. t. állomásra szállítandó ásványszén, coaks és szénvályogküldeményekre nézve f. é. augusztus hó 1-re kihirdetett I. sz. pótlék helyett új 4-ik számú füzet fog f. é. szeptember 15-ével életbe lépni.

Budapesten, 1892. aug. hóban.

A m. kir. államvasutak,
egyszersmind a részes vasutak nevében.

M. kir. államvasutak Bpest-déli üzletvezetősége.

29232 | 1892.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége az 1893. évben esetleg további 2 éven át saját vonalai részére szükséges kő-olaj, lepárolt ásvány kenő olaj, csepű, jutefonál, faggyú, ásvány hengerkenő olaj, vulcan olaj, tisztogató ásvány olaj, rézgálicz és tisztított kender szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi október hó 25-én déli 12 óráig benyújtandók, a bánatpénz pedig folyó évi október hó 24-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek s a szállítandó mennyiségekvalamennyi üzletvezetőségnél megtekinthetők, illetve megtudhatók.

Ezen feltételek a budapest-déli üzletvezetőség (külső kerepesi-ut nyugdíjház csoport 2. sz. ház) által díjtalanul kiszolgáltatnak, esetleg kívánatra posta útján megküldetnek.

Az általános és különleges szállítási feltételek szintén megtekinthetők valamennyi üzletvezetőségél, ezek azonban csak a megállapított árak lefizetése mellett szereshetők meg a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtárától (Budapest, Andrassy-ut 73-75. sz.)

Az általános feltételek ára 25 kr, a különleges feltételeké 15 kr.

Budapest, 1892. szeptember hó.

Budapest-déli üzletvezetőség.